

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Saapunut 5.7.2021
1516/00.04.01/2019

Antopäivä
1.7.2021
Päätösnumero
21/0310/2
Diaarinumero
00084/20/2204

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja [REDACTED] Raahel

Päätös, josta valitetaan

Viranomaisen ja päätöksen päivämäärä

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän yhtymähallitus 18.12.2019 § 105

Yhtymähallitus on päättänyt:

1. Hyväksyä palvelutalon vuokrasopimuksen liitteen mukaisena. Sopimukseen on mahdollisuus tehdä ennen allekirjoitusta teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.
2. Hyväksyä rakentajan ratkaisun valita palveluntuottajakumppaniksi Attendo Oy.
3. Hyväksyä hyvinvointikuntayhtymän ja Attendo Oy:n välillä tehtävän sopimuksen kustannusten jakautumisesta liitteen mukaisena. Palvelutuotannon tapahtuessa kokonaan palvelusetelillä hyvinvointikuntayhtymälle ei aiheudu palvelutalon vuokrasopimuksen perusteella mitään taloudellisia velvoitteita ja kustannuksia.
4. Hyväksyä hankkeen alustavan aikataulun ja edellyttää, että hyvinvointikuntayhtymän asiantuntijat ovat mukana palvelutalon suunnittelussa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava.

Valituksenalaiseen päätökseen on liitetty virheellinen valitusosoitus, jonka mukaan asiassa olisi ensin tullut hakea oikaisua kuntayhtymähallitukselta. Kuntalain 134 §:ää koskevan lainvalmisteluaaineiston mukaan yhden hallintoelimen kuntayhtymän päätöksestä ei tehdä oikaisuvaatimusta vaan valitus hallinto-oikeudelle.

Yhtymähallitus on ylittänyt toimivaltansa. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja on kuntayhtymän perussäännön vastainen.

Valmistelussa ei ole noudatettu hyvän hallinnon perusteita, eikä asiasta ole tiedotettu riittävästi.

Kuntayhtymähallitus on käsitellyt asiaa 19.6., 30.10. ja 18.12.2019, eikä pöytäkirjoista aina ilmene, minkä toimielimen kanssa neuvotteluja on käyty. Palvelukeskus Maininkia koskevaa tarkkaa kuntotarkastusraporttia ei ole esitetty, eikä tiedossa näin ollen ole kiinteistön kunnan selvittänyt taho. Siten ei ole myöskään mahdollista arvioida, olisiko tarkastukseen tullut osallistua useampia toimijoita. Myöskään kuntotarkastuksen ajankohta ei ole selvillä eikä se, mistä kuntotarkastusraportin tulokset on mahdollista saada luettavaksi.

Kuntayhtymähallitus on ylittänyt toimivaltansa. Päätöksellä on kokonaan sivuutettu kuntayhtymän Raahen kaupunginhallitukselta pyytämä lausunto. Lausuntopyynnön johdosta 25.6.2019 tekemässään päätöksessä Raahen kaupunginhallitus on muun ohella todennut, että ”Raahen kaupunki suosittelee omistajaohjauksenaan hyvinvointikuntayhtymää selvittämään toiminnan järjestämistä omistamissaan kiinteistöissä sekä tekemään tila- ja toimintaselvitystä seuraavasti: tilojen rakennuttaminen yksityisen tahon kuten kiinteistöyhtiön toimesta, jossa toiminta tapahtuu joko hyvinvointikuntayhtymän omana tai niin sanotulla hybridimallilla hyvinvointikuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan tai kokonaan tilat ja toiminta yksityisen palveluntuottajan toimesta. Lisäksi selvitetään kaupungin itse rakentaman palvelukeskuksen kustannuslaskelmat”. Kuntayhtymän tavoitteena on ollut uusien tilojen rakentaminen yksityisin varoin ja palvelutuotannon ulkoistaminen. Kaupunginhallituksen suosittama hybridimalli on sivuutettu, vaikka mainitun mallin mukainen ratkaisu olisi sisältänyt myös julkisia palveluja.

Raahen kaupunginvaltuusto on 30.12.2019 (§ 112) päättänyt, että ”Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän talousarviossa esitetty Mainingin ratkaisut tuodaan kaupunginhallituksen eri vaihtoehdot käsittelyyn ja päätettäväksi omalta osaltaan”. Näin ollen hankkeen on katsottava olevan edelleen kesken.

Kuntayhtymän perussopimuksen 22 §:n mukaan kiinteistöt ovat kuntien ja kaupunkien omistuksessa ja kuntayhtymä ainoastaan vuokraa mainittuja kiinteistöjä. Kuntayhtymän tekemät päätökset merkitsevät, että Palvelukeskus Maininki jää tyhjilleen ja kustannukset Raahen kaupungin vastattaviksi. Mainingin kiinteistöä koskevat muutokset olisi tullut valmistella yhdessä ja päättää asia valtuustossa. Kiinteistön mahdollinen purkaminen aiheuttaa Raahen kaupungin tilinpäätökseen lähes miljoonan euron alaskirjauksen. Kuntayhtymän tulee katsoa konsernin kokonaisuutta, eikä sen tule jättää tyhjillään olevasta kiinteistöstä aiheutuvia kustannuksia Raahen kaupungin vastattavaksi.

Palvelukeskus Maininki on ollut vanhuspalvelujen monipalvelutalo. Valittajan tietoon on tullut, että palveluja ei enää jatkossa tulla tarjoamaan ainakaan kahdella Mainingin osastolla. Jatkossa palveluja on mahdollista hankkia vain yksityiseltä toimijalta palvelusetelillä. Mikäli muistisairaat sijoitetaan 35 kilometrin päähän, monella tällä hetkellä päivittäin puolisooaan tapaavalla ei jatkossa ole tähän enää mahdollisuutta. Aiemmin Palvelukeskus Mainingin asumispalveluihin on tehty asunnon vuokrasopimus. Asiassa olisi selvitettävä vuokrasopimuksen päättämisen lainmukaisuus.

Julkisessa palvelutuotannossa asiakasmaksun tarkoituksena on, että kaikilla vanhuksilla on mahdollisuus saada hoitoa tuloista riippumatta. Käytännön kokemus on, että palvelusetelillä palvelujen hankkiminen edellyttää korkeampaa varallisuutta.

Valittajan tietoon on tullut, että Palvelukeskus Mainingin työntekijöille on ilmoitettu lähiaikoina tapahtuvasta liikkeenluovutuksen aloittamisesta. Asiassa ei ole selvinnyt, mihin päätökseen liikkeenluovutuksen aloittaminen perustuu. Rakennuksen ja palveluiden muutoksista ei ole niiden suunnitteluvaiheessa päätetty kaupunginvaltuustossa. Asiasta ei ole tiedotettu riittävästi. Raahen kaupunki on siirtämässä vanhusten palvelut niitä kilpailuttamatta yksityiselle palveluntuottajalle. Kuntayhtymän tavoitteena on, että palvelutuotannon ydin säilyy kuntayhtymällä. Käynnissä taikka suunnitteilla oleva ulkoistaminen on mainitun tavoitteen vastainen. Palvelukeskus Mainingissa on tuotettu ydinpalveluihin kuuluvia palveluja Raahen kaupungin ja kuntayhtymän asukkaille.

Palvelukeskus Maininkia koskeviin aiempiin päätöksiin 19.6., 30.10., 3.12. ja 18.12.2019 ei ole niihin annettujen valitusosoitusten mukaan ollut mahdollista hakea muutosta, koska päätösten on katsottu koskeneen asian valmistelua. Päätöksillä on kuitenkin tehty päätöksiä sekä toimeenpantu päätöksiä samalla päätöspykälällä. Valitusosoitukset ovat virheellisiä. Päätöksiin olisi tullut voida hakea muutosta.

Pöytäkirjoista puuttuu liitteitä, jotka eivät voi olla salassa pidettäviä.

Asian käsittely ja selvittäminen

Yhtymähallitus on antamassaan lausunnossa muun ohella todennut, että valituksenalaiseen päätökseen annettu muutoksenhakuohje on ollut lain mukainen. Oikaisuvaatimukselle asetettu määräaika on päättynyt 10.1.2020, ja päätös on näin ollen saanut lainvoiman.

Lehto Tilat Oy ei sille varatusta tilaisuudesta huolimatta ole antanut selitystä.

Valittaja on antamassaan vastaselityksessä muun ohella todennut, että valituksenlainen päätös on eräiden kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta annetussa laissa säädettyjen velvoitteiden soveltamisesta annetun lain ja kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa annetun lain vastainen. Lisäksi valittaja on vaatinut hallinto-oikeutta purkamaan yhtymähallituksen 18.12.2019 tekemän päätöksen § 106.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää valituksen tutkimatta siltä osin kuin päätöksellä on hyväksytty kuntayhtymän ja Attendo Oy:n välinen käyttöoikeussopimus.

Hallinto-oikeus ei tutki vastaselityksessä esitettyä vaatimusta purkaa yhtymähallituksen päätös 18.12.2019 § 106.

Hallinto-oikeus ei tutki vastaselityksessä ensi kertaa esitettyjä eräiden kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta annetussa laissa säädettyjen velvoitteiden soveltamisesta annetun lain ja kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien

väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa annetun lain vastaisuutta koskevia valitusperusteita.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian, poistaa valituksenalaiseen päätökseen liitetyn oikaisuvaatimusohjeen ja hylkää valituksen.

Perustelut

Valituksen tutkiminen

Kuntalain 58 §:n 1 momentin mukaan kuntayhtymän päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous. Jäljempänä 61 §:ssä tarkoitettussa yhden toimielimen kuntayhtymässä päätösvalta jakautuu jäsenkunnille ja kuntayhtymän toimielimelle perussopimuksessa sovituin tavoin.

Kuntalain 135 §:n 1 momentin mukaan valtuuston ja kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimielimen päätökseen sekä kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Päätöksentekohetkellä voimassa olleen Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän perussopimuksen 6 §:n 1 momentin mukaan jäsenkuntien valtuustot käyttävät yhtäpitävin päätöksin kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa.

Pykälän 2 momentin mukaan jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät:

1. kuntayhtymän talousarvion ja taloussuunnitelman
2. poistojen laskentaperusteet
3. kuntayhtymän toimintaa koskevat johtosäännöt
4. tilinpäätöksen
5. vastuuvapauden myöntämisen sekä toimenpiteet, joihin tilintarkastajien kertomus antaa aihetta
6. tilaajarengasperiaatteella valmistellut kuntakohtaiset palvelusopimukset
7. muut yhtymähallituksen erikseen esittämät asiat.

Pykälän 3 momentin mukaan muu päätöksenteko kuuluu yhtymähallitukselle, ellei päätösvaltaa ole hallinto- tai muilla säännöillä siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle ja ellei se voimassa olevan lainsäädännön mukaan kuulu valtuuston päätettäväksi.

Perussopimuksen 7 §:n 1 momentin mukaan yhtymäkokous kutsutaan koolle siinä tapauksessa, että jäsenkuntien valtuustot tai toimielimet, joille päätöksentekovaltaa on siirretty, eivät ole yhtymähallituksen päättämässä määräajassa saaneet jossakin niille kuuluvassa asiassa syntymään yhtäpitäviä päätöksiä. Jäsenkuntien hallitusten tehtävänä on valita mainitun yksittäisen asian ratkaisemista varten yhtymäkokousedustajat. Edustajien toimikausi päättyy, kun koolle kutsumisen syynä ollut asia on tullut loppuun käsitellyksi.

Perussopimuksen 9 §:n 1 momentin mukaan yhtymähallitus vastaa hallinnosta ja taloudenhoidosta soveltuvin osin kuntalain 23 §:n tarkoittamalla tavalla. Yhtymähallitus valvoo kuntayhtymän etua, edustaa yhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset. Yhtymähallitus siirtää edellä tarkoitettuja tehtäviä ja ratkaisuvaltansa alaisilleen viranhaltijoille.

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän perussopimuksen mukaan kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävät jäsenkuntien valtuustot. Perussopimuksessa mainitulla yhtymäkokouksella ei ole yleistä toimivaltaa päättää kuntayhtymän käsiteltäviksi kuuluvista asioista, vaan sen toimivalta on perussopimuksessa rajoitettu koskemaan ainoastaan niitä yksittäisiä asioita, joissa ei ole saatu aikaan jäsenkuntien valtuustojen yhtäpitäviä päätöksiä. Yhtymäkokousta ei näin ollen voida pitää kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitettuna kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävänä toimielimenä. Edellä todettu huomioon ottaen yhtymähallitus on kuntayhtymän varsinainen kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitettu perussopimuksessa määrätty kuntayhtymän päätösvaltaa käyttävä jäsenkuntien valitsema toimielin, ja kuntayhtymä on siten yhden toimielimen kuntayhtymä. Tämän vuoksi kuntalain 134 §:n 1 momentin säännös oikaisumenettelystä ei tule sovellettavaksi, vaan yhtymähallituksen päätöksestä voidaan tehdä kunnallisvalitus hallinto-oikeudelle. Valitus on myös tullut vireille kuntalain 138 §:ssä säädetyssä määräajassa.

Hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulumattomien vaatimusten ja myöhässä esitettyjen valitusperusteiden tutkimatta jättäminen

Tutkimatta jättäminen toimivallan puuttumisen perusteella

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) 4 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitetaan käyttöoikeussopimuksella 6 ja 7 kohdassa tarkoitettua sopimusta.

Momentin 7 kohdan mukaan palveluja koskevalla käyttöoikeussopimuksella tarkoitetaan taloudellista vastiketta vastaan tehtyä kirjallista sopimusta, jolla yksi tai usea hankintayksikkö siirtää muiden kuin käyttöoikeusurakkaa koskevien palvelujen tarjoamisen ja hallinnoimisen sekä siihen liittyvän toiminnallisen riskin yhdelle tai usealle toimittajalle ja jossa siirtämisen vastikkeena on joko yksinomaan palvelujen käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja maksu yhdessä.

Hankintalain 25 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan kansallinen kynnysarvo ilman arvonlisäveroa laskettuna on 500 000 euroa käyttöoikeussopimuksissa.

Hankintalain 145 §:n 1 momentin mukaan se, jota asia koskee, voi saattaa hankintaa koskevan asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Hankintalain 154 §:n 1 momentin nojalla markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluu sen tutkiminen, onko hankinnassa menetelty hankintalain, Euroopan unionin lainsäädännön taikka Maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti

Hankintalain 163 §:n (1397/2016) mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Yhtymähallitus on valituksenalaisella päätöksellään hyväksynyt kuntayhtymän ja Attendo Oy:n välillä tehtävän kustannusten jakautumista koskevan sopimuksen (jäljempänä kustannustenjakosopimus), jonka tarkoituksena on muun ohella ollut sopia kustannusten jakautumisesta kuntayhtymän ja Attendo Oy:n

välillä kuntayhtymän vuokratessa Raahen kaupungissa sijaitsevalle tontille rakennettavan palvelutalon Lehto Tilat Oy:ltä. Yhtymähallitus on niin ikään hyväksynyt valituksenalaisella päätöksellään nyt puheena olevan palvelutalon vuokraamista Lehto Tilat Oy:ltä koskevan erillisen sopimuksen.

Kustannustenjakosopimuksen kohdan 3 a mukaan kuntayhtymä suorittaa Lehto Tilat Oy:lle erillisen vuokrasopimuksen perusteella kuukausivuokran. Kohdan 3 b mukaan kuntayhtymä valtuuttaa Attendo Oy:n vastaamaan ja järjestämään vuokrien keräämisen ja mahdolliset perimiset palvelutalon asukkailta ja tilittämään vuokrat kuntayhtymälle. Kustannustenjakosopimuksen 3 c kohdan mukaan Attendo Oy kantaa ja tilittää kuntayhtymälle kuukausittain sopimuksen vuokramenojen (kohta a) ja palvelutalon asukkailta kuukausittain perittyjen vuokratulojen (kohta b) välisen erotuksen. Vastineena sopimuksen velvoitteista Attendo Oy:llä on kustannustenjakosopimuksen ja kuntayhtymän ja Lehto Tilat Oy:n välisen vuokrasopimuksen voimassaoloajan yksinoikeus hyödyntää omassa toiminnassaan palveluntuotantotilaa samalla tavalla kuin sillä olisi ilman kiinteistön välivuokrausta kuntayhtymälle. Kustannustenjakosopimus on sovittu päätymään ilman irtisanomista samalla hetkellä, kun kuntayhtymän ja Lehto Tilat Oy:n välinen vuokrasopimus päättyy. Kuntayhtymän ja Lehto Tilat Oy:n välisen vuokrasopimuksen mukaan vuokra-aika on viisitoista vuotta ja sopimus on irtisanottavissa kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla.

Hallinto-oikeus toteaa, että kustannustenjakosopimuksella on siirretty riski palvelutalon tilojen vajaakäytöstä kokonaisuudessaan Attendo Oy:lle. Vastikkeena kuntayhtymä on myöntänyt Attendo Oy:lle yksinoikeuden hoivapalvelujen tuottamiseen mainitussa rakennuksessa. Kysymyksessä on siten hankintalain 4 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu käyttöoikeussopimus. Sopimuksen kesto ja laajuus huomioon ottaen sopimuksen ennakoitun arvon on katsottava ylittävän 25 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetyn kynnyksarvon, jolloin sopimukseen sovelletaan hankintalakia.

Hankintalain 163 §:n (1397/2016) mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain (586/1996) nojalla. Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisu KHO 2018:124 huomioon ottaen mainittua säännöstä on tulkittava siten, että markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvasta kunnallisen hankintayksikön julkista hankintaa taikka käyttöoikeussopimusta koskevasta päätöksestä ei voi tehdä kunnallisvalitusta hallinto-oikeuteen siinäkin tilanteessa, että muutoksenhaun perusteena olisi kuntalaissa säädetty valitusperuste.

Siltä osin kuin valituksenalaisessa päätöksessä on kyse käyttöoikeussopimuksen hyväksymisestä, päätös koskee markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaa asiaa, johon ei hankintalain 163 §:n (1397/2016) mukaan saa hakea muutosta hallinto-oikeudesta kuntalain tai hallintolainkäyttölain (586/1996) nojalla. Päätöksestä ei näin ollen voida tältä osin tehdä kuntalain mukaista kunnallisvalitusta. Tämän vuoksi hallinto-oikeus on jättänyt valituksen ratkaisuosasta ilmevin tavoin osittain toimivaltaansa kuulumattomana tutkimatta.

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 64 §:n 1 momentin mukaan päätöksen purkua haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Hallinto-oikeuden on siten jätettävä vastaselityksessä esitetty vaatimus purkaa yhtymähallituksen päätös 18.12.2019 § 106 tutkimatta.

Tutkimatta jättäminen myöhästymisen johdosta

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää pykälän 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä. Valittaja on esittänyt eräiden kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetussa laissa säädettyjen velvoitteiden soveltamisesta annetun lain ja kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa annetun lain vastaisuutta koskevat valitusperusteet ensi kertaa valitusajan päättymisen jälkeen toimittamassaan vastaselityksessä. Näin ollen mainitut valitusperusteet on jätettävä kuntalain 135 §:n 3 momentin säännös huomioon ottaen tutkimatta.

Pääasia

Yhtymähallituksen toimivalta

Valittaja on katsonut, että yhtymähallitus on ylittänyt toimivaltansa, koska se on sivuuttanut Raahen kaupunginhallituksen kannanoton toiminnan järjestämistavoista. Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitetuista asioista päättäminen ei ole kuulunut edellä selostetun kuntayhtymän perussopimuksen 6 §:n nojalla kuntayhtymän jäsenkuntien valtuustoille. Näin ollen kuntayhtymähallitus on ollut perussopimuksen 6 §:n 3 momentin nojalla toimivaltainen päättämään valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitetuista asioista riippumatta siitä, että Raahen kaupunginhallitus on esittänyt kuntayhtymähallitukselle erilaisia valituksessa siteerattuja ratkaisuvaihtoehtoja toiminnan järjestämiselle. Yhtymähallitus ei ole ylittänyt valituksessa esitetyillä perusteilla toimivaltaansa.

Asiasta tiedottaminen

Kuntalain 29 §:n 1 momentin mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Hallinto-oikeus toteaa, että tiedottamisen laajuus ja tavat ovat lähtökohtaisesti kuntayhtymän harkinnassa, eikä asiassa ole esitetty sellaista selvitystä, jonka vuoksi tiedottamisen olisi katsottava olleen puutteellista. Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä asian tiedottamista koskevalla perusteella.

Perussopimuksen vastaisuutta koskevat valitusperusteet

Perussopimuksen 22 §:n 1 momentissa on muun ohella todettu, että kuntayhtymä toimii omistamissaan kiinteistöissä ja vuokratiloissa. Kuntien omistamat kiinteistöt ja muut tilat pysyvät kuntien omistuksessa toiminnan siirtyessä kuntayhtymän hoidettavaksi. Kuntayhtymä vuokraa tarvitsemiaan tiloja ensisijaisesti kunnilta ja tai kuntien omistamilta yhtiöiltä. Vuokrien määräytymisperusteet sovitaan erikseen.

Hallinto-oikeus toteaa, että perussopimuksen 22 §:n 1 momentissa ei ole annettu sellaista määräystä, jonka perusteella olisi katsottava, että kuntayhtymän tulisi vuokrata tarvitsemiaan tiloja ainoastaan kunnilta tai kuntien omistamilta yhtiöiltä. Yhtymähallituksen päätös hyväksyä Lehto Tilat Oy:n ja kuntayhtymän välinen vuokrasopimus ei näin ollen ole lainvastainen valituksessa esitetyillä perussopimuksen 22 §:n vastaisuutta koskevilla perusteilla.

Muut valitusperusteet

Asian valmistelua koskevista päätöksistä ilmenee, että asiaa on valmisteltu sekä hyvinvointikuntayhtymän yhtymähallituksessa että omistajaohjausryhmässä. Molemmissa toimielimissä on Raahen kaupungin edustus. Omistajaohjausryhmään kuuluvat muiden henkilöiden ohella kuntayhtymän jäsenkuntien kunnanjohtajat. Valituksenalainen päätös ei ole lainvastainen sillä valituksessa esitetyllä perusteella, ettei valmistelua koskevien päätösten pöytäkirjoista ole ilmennyt, minkä Raahen kaupungin toimielimen kanssa asiasta on neuvoteltu. Valituksenalainen päätös ei ole lainvastainen valituksessa esitetyillä yksilöimättömillä hyvän hallinnon noudattamatta jättämisestä ja pöytäkirjojen liitteiden puuttumisesta koskevilla valitusperusteilla. Valituksenalainen päätös ei ole lainvastainen myöskään Palvelukeskus Maininkia koskevilla päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä valitusperusteilla.

Valittaja ei ole vaatinut yhtymähallituksen päätösten 19.6., 30.10., 3.12. ja 18.12.2019 kumoamista, lukuun ottamatta valituksen kohteena olevaa yhtymähallituksen 18.12.2019 päätöstä § 105, eikä hallinto-oikeus siten voi lausua sanottuihin päätöksiin annettujen valitusosoitusten mahdollisesta virheellisyydestä.

Johtopäätös

Yhtymähallituksen päätös ei ole syntynyt valituksessa esitetyillä perusteilla virheellisessä järjestyksessä eikä yhtymähallitus ole päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltaansa. Kun päätös ei ole muutoinkaan kuntalain 135 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lainvastainen ja kun yhtymähallituksen päätöksiin ei kunnallisvalituksin voida hakea muutosta niiden tarkoituksenmukaisuutta koskevilla perusteilla, ei päätöksen kumoamiseen valituksen johdosta ole aihetta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §
Hallintolainkäyttölaki (586/1996) 51 § 2 mom
Tuomioistuinelaki 4 luku 1 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Esittelijä

Hanna-Leena Lakovaara

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Riitta Arjas ja Henri Matinolli.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittaja, kirjeitse

Oikeudenkäyntimaksu
260 euroa

Jäljennös maksutta Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä / yhtymähallitus, kirjeitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla.

Lehto Tilat Oy, kirjeitse

Oikeudenkäyntimaksun peruste

Tuomioistuinmaksulaki
Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018)

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Toimituskirjan jäljennöksen oikeaksi todistaa

 ARTTU JÄMSÄ
Ma. lainkäyttösihteeri

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämistä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa (saantitodistus, haastetiedoksianto) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sähköisesti todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä palvelimelta tai asiointipalvelusta. Käytettäessä sijaistiedoksiantoa asiakirja katsotaan kuitenkin saadun tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Kirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos:

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa;
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa;
- valtuutettu asiamies on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä korkeimman hallinto-oikeuden virka-ajan päättymiseen (kello 16.15) mennessä. Valituksen toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite: PL 180 00131 HELSINKI	Käyntiosoite: Paasivuorenkatu 3 00530 HELSINKI	Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi Faksi: 029 56 40382 Puhelinnumero: 029 56 40200
---	---	--

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 510 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitetun oikeusavun myöntämistä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018)

Kunnallisvalitus